

ה"ט 14084/12/15 - ג.מ.י.,ל.ב.א. נגד כ.ב.א.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ה"ט 14084-12-15 ג.מ.י. ואח' נ' כ.ב.א.
תיק חיצוני:

בפני כב' סגן הנשיא, השופט אסף זגורי
המבקשות: 1.ג.מ.י. 2.ל.ב.א. (קטינה ילידת 2012) שתיהן ע"י
ב"כ עוה"ד מאיה הר ציון-אטיאס
נגד
משיב: כ.ב.א. ע"י ב"כ עוה"ד גלית לוי

פסק דין

על הפרק:

כדי שתיעתר בחיוב בקשת צו הגנה שמגיש הורה כנגד הורה אחר בטענה לאלימות פיזית או מינית כלפי ילדיהם הקטינים, יש צורך במידת הוכחה מוגברת או בראיות משכנעות במיוחד לקיומה של האלימות. מקום שאין כל תמיכה ראייתית לתובענה שמגישה האם ומטרתה למנוע מפגשים בין האב לבין בתם הקטינה בטענות אלימות, זולת דברי הקטינה בפניה, ומקום שממצאי בדיקת פוליגרף מלמדים כי האם דוברת שקר, ובחלק מהטענות אף נמצאות סתירות בין גרסאותיה שלה, הרי שיש לדחות הבקשה ולהשית חיוב הולם בהוצאות מכוח סעיף 11 לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א - 1991.

א. טענות האם בבקשתה:

1. בפניי בקשה לפי הוראות החוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א - 1991 (להלן: "**החוק**") שהגישה המבקשת 1 (להלן: "**האם**") ביום 07/12/2015 כנגד המשיב הוא בעלה לשעבר (להלן: "**האב**") ואבי בתם המשותפת והיחידה (להלן: "**הקטינה**").

2. בבקשה טענה האם לפגיעות פיזיות חוזרות ונשנות בבתם הקטינה של הצדדים ע"י המשיב ובת זוגו הדיום. לטענת האם, לאחר חזרת הקטינה ממפגש עם לבין האב, ביום 18/11/2015, סיפרה שהאב הכה אותה במקל והיא מסרבת ללכת אליו. עוד לטענת המבקשת האב נוהג לחשוף את הקטינה באופן בלתי מותאם לתכנים מיניים. בנוסף, נטען, כי האב כיבה (במכוון) סיגריה בוערת על כף רגלה של בתו הקטינה.

3. באשר לסעדי הבקשה, נתבקש בית המשפט לאסור על האב להיפגש עם בתם הקטינה בגפו, ולהורות, כי המפגשים יערכו אך ורק במרכז קשר בנוכחות גורמים טיפוליים.

4. כנהוג בבקשות דחופות למתן צווי הגנה, הרי שסמוך לאחר הגשת הבקשה ועוד באותו יום היא נדונה במעמד המבקשת ובאת כוחה בלבד, בפני כבוד השופטת ג'מילה ג'בארין כליפה. במהלך הדיון הציגה ב"כ המבקשת תמונות בהם אכן נראים סימני כוויה של סיגריה בכף רגלה של הקטינה, וטענה כי האב סובל מהפרעות אישיות חמורות, המשליכות על יכולותיו ההוריות וכי הוא מהווה סכנה לקטינה. האם טוענת, כי במחשב אישי שהיה בשימוש האב בתקופת הנישואין נמצאו סרטים פורנוגרפיים קשים של קיום יחסי מין עם בעלי חיים. היא הוסיפה, כי שכרה שירותי חוקר פרטי לעקוב אחר טיב המפגשים של הקטינה עם אביה ומדו"ח חקירה (שצירפה) נצפה האב משוטט או יותר נכון נוסע ברכבו עם הקטינה במהלך כל שעות המפגש כאשר הקטינה רתוקה לכיסא בטיחות. היא הוסיפה, כי הקטינה הוקלטה על ידה אומרת שהיא לא רוצה ללכת לאביה וכי הוא מכה אותה באמצעות מקל ועוד כהנה וכהנה טענות קשות ביותר כנגד האב.

על יסוד טענות המבקשת ובאת כוחה וכפי החלטת כב' השופטת, ניתן צו הגנה, הופסקו זמנית הסדרי הראייה עם הקטינה ונקבע דיון במעמד הצדדים בפניי ליום 15/12/2015.

5. ביום 14/12/2015 הוגש לתיק בית המשפט תסקיר הסעד, ממנו עלה כי בין הצדדים התנהלו הליכים קודמים בעניין משמורת וזמני שהות ובשל טענות של האם שם, בדבר פגיעות מיניות בקטינה ע"י האב, נשלחו שני הצדדים והקטינה לאבחון באגודת אל"י. בתסקיר הסעד הומלץ על קיום זמני של הסדרי מפגשים בין האב לקטינה במרכז הקשר וכן הומלץ להפנות הצדדים להדרכה הורית.

ב. טענות האב כנגד הבקשה:

6. בדיון שהתקיים בפניי במעמד הצדדים ביום 15/12/2015 טענה ב"כ המשיב, כי הטענות שהועלו ע"י המבקשת לא היו ולא נבראו;

6.1. ראשית נטען, כי אין מדובר בהליך ראשוני בין הצדדים, אלא בבקשת צו הגנה שמוגשת לבית המשפט לאחר קיום דיונים בתביעות שונות שהוגשו על ידי האם לבית משפט זה בחודש מרץ 2014 בעניינה של הקטינה. במסגרת אותם הליכים (ראו למשל תמ"ש 55147-03-14) הועלו טענות הדדיות קשות של הצדדים לעניין סירוב שני הצדדים לאפשר קשר של ההורה האחר עם הקטינה בזמנים שהקטינה עמו, כאשר כבר אז הועלו טענות בגין תלונת שווא של האם כנגד האב מחד גיסא וטענות של סירוב האם למסור הקטינה לאביה, מאידך גיסא (עמ' 1-2 לפרוטוקול מיום 1/2/15 בתמ"ש 55053-03-14, 55147-03-14).

6.2. שנית נטען, כי האם החזיקה כבר אז בטענות "ובראיות" לעניין "התעמרותו" ואלימותו של האב בקטינה

והנה לא אמרה דבר וחצי דבר בעניין זה לפרוטוקול.

6.3. לא זו אף זו, באותו דיון מיום 1/2/15 ניתן פסק דין, מבוסס ככל הנראה על הסכמה של הצדדים (הגם שלא נרשם כך במפורש בפסק הדין או בפרוטוקול) וזאת לאחר דיון ארוך וממושך, ללא שהוגש ערעור עליו וחרף תפיסתה של האם את האב "כגורם מסכן, מזיק ומתעלל בקטינה".

6.4. זאת ועוד, האם ממשיכה לעשות כל שבכוחה על מנת למרר את חיי המשיב ולמנוע מפגשים של הקטינה עמו, גם לאחר פסק הדין.

6.5. הוסיפה ב"כ האב וטענה, כי האם הסתירה דבר האבחון של אל"י מבית המשפט ולא צירפה אותו בכוונת מכון לבקשתה לצו הגנה הגם שמדובר באבחון שבוצע כבר לפני חודשים מספר לקטינה ולהוריה. וזאת כל כך למה? משום תוצאותיו של האבחון שחשפו בדיוק את ההפך ממה שטוענת האם כלפי האב ומכל מקום לאור העובדה שאין באבחון ולו קביעה או אינדיקציה אחת לפגיעה מינית בקטינה מצד האב.

7. עוד לעניין חוסר תם הלב של האם, טענה ב"כ המשיב, כי יש לתמוה מדוע בחרה המבקשת לצרף רק כעת ממצאים ראיתיים שונים (דו"ח חוקר בעניין חומר מחשב שהיה עוד מתקופת החיים המשותפים של הצדדים וכד') ואחרים בחרה שלא לצרף (כגון האבחון של אל"י).

8. כמובן שהאב הכחיש מכל וכל טענות אלימות או פגיעה בקטינה. לדבריו, הוא קשור אליה מאוד והיא שמחה לשהות עמו אלא שהאם עושה הכל לחבל בקשר זה.

ג. ההסכמות הדיוניות וההחלטות שניתנו לאחר הדיון במעמד הצדדים:

9. לקראת הדיון הוגש תסקיר סעד מטעם העו"ס לסדרי דין כאשר חלקו גלוי וחלקו חסוי מעיני הצדדים.

10. בהחלטתי שניתנה בתם הדיון האמור ולאחר ששמעתי הצדדים, עיינתי בתסקיר, בדו"ח החסוי שצירפה העו"ס ובאבחון מאל"י, הוריתי כך:

א. ביטלתי צו ההגנה שניתן במעמד צד אחד (הואיל ואין ולא הייתה כל מסוכנות ו/או אלימות מצד האב כלפי האם);

ב. אסרתי, איסור כללי (שקיים גם בדין) על המשיב לנהוג באלימות כלפי בתו;

ג. הוריתי על קיום הסדרי מפגשים ושהייה בין האב לבין בתו קטינה, פעמיים בשבוע ללא סופ"ש

(פעם אחת ב"כוכב הילדים" שהיא מסגרת טיפולית מפוקחת ופעם נוספת במרכז הורים -ילדים).

ד. מינתי אפטרופא לדין לקטינה מטעם הלשכה לסיוע משפטי.

ה. הסמכתי עו"ס לסדרי דין לקבוע זמני שהות נוספים, להפסיק, להרחיב המפגשים כולל לינה.

ו. בשעה שהאב הציע והסכים במהלך הדיון לערוך בדיקת פולגרף, הוריתי למבקשת להודיע תוך 48 שעות על עמדתה בשאלת עריכת ביצוע בדיקת פולגרף מזווגת בשאלות שבמחלוקת.

ז. חייבתי הצדדים להשתתף בהדרכה הורית בנתיבים להורות לגיל הרך.

ח. כן הוריתי לעו"ס להגיש עדכון תוך 30 ימים ולאפטרופוס לדין תוך 21 ימים.

11. ביום 16/12/2015 ניתנה הסכמתה של האם לבצע בדיקת פולגרף מזווגת, כאשר כאמור האב מסר הסכמתו עוד במהלך הדיון שנערך מספר ימים קודם לכן. חשוב להדגיש, כי שני הצדדים היו מיוצגים בידי עורכות דינם בכל הדיונים וההליכים.

עוד באותו יום מונה על ידי בית המשפט מומחה לשם עריכת בדיקת פולגרף מזווגת לשני הצדדים, זאת בהתאם לשאלות שנוסחו ע"י בית המשפט ונגזרו למעשה מהטענות של המבקשת כלפי המשיב.

ד. הקושי השיפוטי האינהרנטי בבקשות צווי הגנה של אחד ההורים כנגד משנהו בטענות של אלימות כלפי הילדים המשותפים במסגרת הסדרי שהייה והחמרת מידת ההוכחה בשל כך:

12. בבקשות המוגשות בשם קטין ע"י אחד מהוריו כנגד ההורה האחר, עולה קושי ורגישות מיוחדת בניגוד לבקשות רגילות לצווי הגנה בין בני זוג או קרובי משפחה אחרים, לכך מספר טעמים:

א. כאשר טוענים לאלימות מצד ההורה שאינו המשמורן במהלך הסדרי מפגשים ושהות, אין בפני ביהמ"ש עדות של הנפגע עצמו ממקור ראשון. זאת ועוד, להורים יהיו, בד"כ עמדות מנוגדות, בכל הנוגע לנטען, ויש להתחשב גם בעובדה כי ההורה המתלונן לא נכח כלל במקום האירוע (בדיוק כפי שבמקרה דנן).

ב. לכך נוסיף את העובדה, כי ככל שהקטינים רכים יותר בשנים, כך קשה יתר לגבות מהם עדות, להתרשם ממהימנות גרסתם, או לקבוע האם אכן קרה או לא קרה בפועל, או שמא אמירת הדברים היא תוצאה של ציות לבקשת ההורה המשמורן.

ג. נוכח האמור, המצב שנוצר הוא שביהמ"ש נותר עם שתי גרסאות קוטביות, עם מעט מאוד ראיות ישירות (אם בכלל), והקושי שנוצר הוא, לקבוע האם החבלה/הפגיעה (גם הנפשית) בקטינה ככל שנגרמה, נגרמה עקב מעשי האב במהלך הסדרי הביקורים או עקב חבלה במגרש משחקים או בשל "גורם מתערב אחר". קושי זה הוא קושי מורכב ובעייתי ממספר בחינות (ראייתי, שיפוטי, מצפוני).

ד. גם העזרים הנוספים בהם משתמש ביהמ"ש (תסקירים, גורמי רווחה, תלונות במשטרה, אבחונים וכד') אינם מקלים בצורה משמעותית את העומס המורכב (מבחינה ראייתית, מצפונית ושיפוטית), המוטל על שופט שאמור להכריע בין הגרסאות המנוגדות של הצדדים.

13. קשיים אלו כולאים את בית המשפט לענייני משפחה "בין הפטיש לסדן" ובלב המוקד של טענות, אינטרסים ומחלוקות קשות להכרעה מבחינה ראייתית אך גם מהותית.

14. מחד גיסא, ביהמ"ש מגשים את תפקידו כ"אביהם של הקטינים" שעה שהינו קשוב ומכיל כל טענה של התעללות ו/או אלימות המופנית כלפי קטינים ע"י אחד מההורים ובוודאי כשמדובר על קטינים בגיל הרך, בין היתר גם באמצעות מתן צווי הגנה כנגד ההורה המתעלל.

15. מאידך, ביהמ"ש נדרש למשנה זהירות, שעה שעליו לבחון ולבדוק ביסודיות את טענת ההגנה של ה"הורה המואשם", לפיה, מדובר בעלילה חסרת בסיס, כחלק מהמאבק המתנהל בין הצדדים.

16. מעל הכל, ביהמ"ש אמון על זכויות הקטין לקשר עם שני הוריו, שכולל גם את הזכות לקשר עם ה"הורה המואשם", כמו גם על זכויות ה"הורה המואשם" לקשר עם הילד.

17. כתבתי בהרחבה בעניין בה"ט (טב) 27474-01-11 **א.ש. נ' מ.ס.** (ניתן ביום 22/3/11 ופורסם במאגרים) ואביא ממנו חלק עיקרי הדברים:

18. סבורני, כי הצבת האינטרסים וחובת ההגנה על הצדדים כולם, מחייבת את בית המשפט למשנה זהירות ולשקול **במקרים מסויימים ומתאימים**, היענות בחיוב לבקשות לצווי הגנה רק **בהתקיים צבר ראיתי איכותי של מעל מאזן הסתברויות**, כאשר יש לשקול שימוש זהיר באמצעים מסייעים להערכת מהימנות בעלי הדין בדמות בדיקת פוליגרף.

19. אמנם כן, ההליכים במסגרת **החוק למניעת אלימות במשפחה** הם הליכים אזרחיים במהותם וחלים עליהם דיני הראיות האזרחיים. על מבקש הצו רובץ נטל הראיה בדבר קיומם של האירועים המהווים לטענתו בסיס ותשתית לקבלת הצו. על כן, במקרה שבו לא ניתן לקבוע על פי עדויות הצדדים ממצא עובדתי מחייב עקב עדויות סותרות של שני הצדדים, ובהיעדר כל ראיה התומכת בעדות מבקש הצו, דין הוא כי תידחה הבקשה (תמ"ש (כ"ס) 1880/04 **ר.פ. נ' ג.ש.** פ"ד תשס"ד (3) 897, 902 וכן במאגרים).

20. אך לטעמי, גם במקרה בו ישנה אפשרות לקביעת ממצאים עובדתיים, על הדבר להיעשות באחת משתי אלה: **או על פי מידת הוכחה גבוהה יותר ממאזן הסתברויות כנהוג במשפט אזרחי, עד כדי רמת הביניים שהפסיקה דנה בה במקרים אחרים; או במידת הוכחה של מאזן הסתברויות אך בהסתמך על כמות הוכחות גדולה יותר ורמת הוכחה משכנעת יותר.**

18. גם חברי, כב' השופט איתי כץ היה נכון לקבל עמדתו זו בקובעו בהליך זהה:

"מקובלת עלי התווית המשקל הראייתי כפי שמציע כב' השופט זגורי בהמשך החלטתו באשר להעלאת הרף הראייתי בבקשות מסוג זה במקרים מתאימים (ראה סע' 18-20- להחלטתו)... (תמ"ש (י-ם) 49375-02-12 **פלונית נ' פלונית** (5/7/12), פורסם במאגרים).

19. כן ראו בהקשר דומה פסיקת בתי משפט נוספים לענייני משפחה בשנים האחרונות: למשל, פסיקת חברי כב' השופט אריה נאמן בתמ"ש (קר') 50123-03-11 **ל.ס. נ' ל.א.**, (23/6/11, פורסם בנבו)) ובה"ט 51331-05-12 **מ.ע. נ' ש.ע.**, (ניתן ביום 23/1/3 ופורסם באתר נבו) וכן פסיקת חברי, כב' השופט יעקב כהן בה"ט (ראשל"צ) 56508-12-12 **האב נ' האם**, (3/1/13, פורסם במאגרים).

20. חשוב לציין, כי פסקי הדין האמורים פורסמו וכפועל יוצא, הורה דוגמת האם העומד להגיש בקשת צו הגנה בטענות אלימות של האב כלפי בתם הקטינה, מחוייב היה לקחת בחשבון את החמרת מידת ההוכחה הנדרשת ממנו ואת הסיכון הדיני למקרה שלא יעמוד בנטל זה.

ה. שימוש בבדיקת פוליגרף כחלק מהצורך בראיות כבדות משקל :

20. טיפוס מקרים זה שבגדרו אין "עדים אובייקטיביים" (רק בעלי הדין), אין קרבן אלימות שניתן לבסס פסק דין על דבריו (עדות קטינה בגיל 4 בפני אמה אינה יכולה להיחשב לעדות מספקת לעניין זה), וכאשר בין הצדדים סכסוך גירושין בלתי פתור ואשר טרם עובד, החששות האמורים לעיל הן מפני הכרעה שיפוטית שגויה בשל מיעוט ודלות ראיות והן מפני אינטרסים המעוותים שיקולי דעת ההורים, מביאים מאליהם את שופט המשפחה להשתמש בכל כלי ראייתי אפשרי שיוכל לסייע לו להגיע לחקר האמת.

21. הסתפקות "חקר האמת המשפטית" על בסיס מאזן הסתברויות עלולה לחטוא לצדדים ; כך במקרה של הכרעה שגויה שדוחה בקשת צו הגנה רק בשל מיעוט ראיות וחושף קטינים להתעללות ואלימות מי מההורים וכך במקרה של הכרעה שגויה שמקבלת צו הגנה ונותנת גושפנקא שיפוטית לתלונת שווא ביחס למעשה שלא היה ומכתימה את ההורה הנילון בכתם "ההורה האלים והמתעלל".

22. על כן, הנכון הוא לטעמי לעשות כל מאמץ לקדם בין שתי האמיתות - זו המשפטית אל זו העובדתית (על ההבחנה ראה בהרחבה : השופט מ' אלון בבג"צ 152/82 **אלון נ' מ"י**, פ"ד לו(4) 449, 465-467; ע"פ 115/82 **מועדי נ' מ"י**, פ"ד לח(1) 197, 259-262 א' ברק "על משפט, שיפוט ואמת" **משפטים** כז (תשנ"ו-תשנ"ז) 11; נ. זלצמן "אמת עובדתית" ו"אמת משפטית" - מניעת מידע מבית - המשפט לשם הגנה על ערכים חברתיים" **עיוני משפט** כד 263 (תשס"א)). קירוב בין "האמיתות" יכול להיעשות בנסיבות המקרה באמצעות בדיקת פוליגרף מזווגת שנעשית כהלכתה.

23. כך גם בנסיבות מצב הדברים כאן; סבורני כי אלו מצדיקות שימוש בראיה נוספת שתוכל לסייע לביהמ"ש להגיע להכרעה מבוססת ומדויקת יותר ביחס לשאלה: מי מההורים דובר אמת. אוסיף עוד, כי מטבעו של ההליך שבפניי, הרי

שמטרתה של בדיקת הפולגרף אינו רק לאשש או להפריך הטיעון של האם בעניין אלימות האב ובת זוגו כלפי בתם הקטינה אלא לבחון הטיעון הנגדי של האב כי טענת ותלונת האם כנגדו תלונת שווא היא.

24. ברור לי, כי הואיל ובדיקת הפולגרף ככזו אינה זוכה להכרה ממסדית ומשפטית גבוהה במקומותינו, ואף לא הוכרה כראיה קבילה, אלא אם כן, הסכימו הצדדים להופכה לכזו (ע"א 8987/05 **יהודה מלכי נ' סבון של פעם (2000) בע"מ**, בפסקה 16 (2007, פורסם במאגרים); כב' השופט שוחט בעמ"ש (ת"א) 8232-05-14 **ש.ג. נ' ח.כ.** (2/7/14, פורסם בנבו), אין מדובר בקביעה מובנת מאליה.

25. הפסיקה מזהירה מפני חדירת מידע בלתי אמין לבתי המשפט, כאשר לא אחת נתפסה בדיקת הפולגרף כחוסה תחת הראיות שיש חשש לאמינותן (ע"פ 5121/98 **טור' רפאל יששכרוב נ' התובע הצבאי** (2006) פורסם במאגרים).

26. דומה כי מטעם זה, אף כאשר נעשה שימוש מוסכם בבדיקה מסוג זה, מצווה בית המשפט לבחון שהצדדים הבינו היטב את טיב הבדיקה, טיב ההסכמה ואת התוצאות הנובעות מההסכמה, כמו גם את התוצאות האפשריות הנובעות מהכרעות שונות של הבדיקה (רע"א 8644/09 **פואז מוחמד ובניו שיוק תערוכות ומזון לבעלי חיים בע"מ נ' סואעד חמים**, ניתן ביום 18/11/09, פורסם במאגרים).

27. יש להדגיש, עוד כי רוב הקביעות השיפוטיות לעניין חוסר מהימנות הבדיקה, בוססו על דו"ח ועדת כהן ועל הלכת ביאזי ואבוטבול שניתנו לפני **כ-30 שנה** (דין וחשבון **הוועדה לעניין הפולגרף**, ירושלים - ינואר 1981; ע"א 61/84 יוסף **ביאזי נ' אברהם לוי**, פ"ד מב(1) 446 (1988); דנ"פ 188/94 **מדינת ישראל נ' אבוטבול**, פ"ד נא(2) 1, 8-9 (1996)). לכן, יחד עם זאת יש לזכור כי עם חלוף השנים, חלו שינויים והתפתחויות מרחיקי לכת, הן מבחינת מכשור הפולגרף והן מבחינת טכניקת הבדיקה באמצעות ובנמצא כיום מספר קביעות ואמירות של בית המשפט העליון הקוראות תיגר ומבהירות, כי טרם נאמרה המילה האחרונה בשאלת קבילות בדיקת הפולגרף (ראו בהקשר זה דברי כב' השופט אליקים רובינשטיין: **"הנושא מצוי איפוא במעין ערפל ואנדרוגניות הטעונה הבהרה, כדי שיוחלט באופן ראוי, ואולי בהרכב בבית משפט זה** (בש"פ 3138/05 **גיא חסיד נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (פסקה י(3) לפסק דינו של השופט רובינשטיין. וכן ראו גם דברי הנשיא דאז, השופט גרוניס "כמובן, שבנושא זה של אמינות בדיקות פולגרף יכול שיחולו שינויים עקב התפתחויות מדעיות וטכנולוגיות. על כן, ייתכן שבדיקה מסוג מסוים, שלא הייתה קבילה בעיתה, תהפוך לקבילה בחלוף השנים, ועם ההתפתחות המדעית בתחום (ע"פ 3399/11 **פלונית נ' מדינת ישראל** (27/2/2012, פורסם במאגרים)).

28. בנסיבות העניין אני קובע כי קיימת לבית המשפט לענייני משפחה סמכות נרחבת ומיוחדת, לקבל את בדיקת הפולגרף כראיה, בוודאי מקום שהוגשה בהסכמה וזאת בין אם מכוח סדרי הדין הנהוגים ובין אם מכוח סמכותו לסטוט מסדרי הדין ודיני הראיות מכוח סעיף 8(א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה - 1995 ולקבל כל ראיה גם אם אינה קבילה (תקנה 258(ד) (א) לתקסד"א, התשמ"ד - 1984 הקובעת, כי "בית המשפט רשאי לקבל כראיה כל עדות שהובאה בפניו, אף אם אינה קבילה בבית משפט אחר"). שילוב סמכות זו עם המודעות לקושי האינהרנטי בקביעת ממצאים עובדתיים בצווי הגנה מצריך את היושב בדן לא אחת לעשות שימוש בבדיקת פולגרף וכך גם במקרה דנן (תמ"ש(כ"ס) 1880/04 **ר.פ. (ש) נ' ג.ש.** [פורסם בנבו] (17/1/05); תמ"ש(כ"ס) 3960/01 **מ.נ. נ' מ.ר.**, [פורסם בנבו] (1/6/03); תמ"ש(ת"א) 13105/01 **פלונית נ' פלוני**, [פורסם בנבו] (29/4/2001); תמ"ש(ת"א) 65350/99 **פלונית נ' פלוני** [פורסם בנבו]; תמ"ש(ת"א) 104843/00 **פלונית נ' אלמוני** [פורסם בנבו]).

29. לפיכך, אדרש כעת למכלול הראיות שהוצגו בפניי ולהתרשמותי מהן ולאחר שלב זה, אדון בבדיקת הפולגרי שנערכה לצדדים והטענות לגביה.

ו. המלצות תסקיר הסעד והתרשמות העו"ס:

30. התסקירים החלישו את משקל טענות המבקשת כלפי המשיב, אך כמעט ולא נתנו מענה בכל הנוגע להכרעה בין טענותיהם הסותרות של הצדדים.

31. בתסקיר הסעד מיום 14/12/2015, עלה כי, הצדדים מוכרים למחלקה מהתנהלות בתיקים קודמים (תמ"ש 55147-03-14), שם הופנו הצדדים לאבחון באל"י על רקע טענות של האם על פגיעה מינית בקטינה ע"י האב. לאחרונה התקבלו תוצאות האבחון ממנו עלה:

"...מערכת היחסים של ההורים הינה קונפליקטואלית מערכת יחסים זו חשופה בפני ל.ב.א. הבת ונראה כי היא משמשת ככר שעליו מתנגחים שני ההורים.....צפו ועלו קונפליקטים תוקפניים וגלויים לעין מול המטפלים ומול הילדה. בעת האבחון נצפה בוטות מילולית מצד שני ההורים האחד כלפי משנהו.... באבחון צוין כי ניתן לומר באופן ברור של.ב.א. לא נמצאת במצב של טראומה או פוסט טראומה כתוצאה מאיזה שהיא פגיעה. לסיכום: מדובר בהורים גרושים + 1, מערכת יחסים מורכבת וכוללת האשמות הדדיות.".

32. בתסקיר נוסף שהוגש ביום 21/01/2016 עלה כי:

"...הבת ל.ב.א שמחה לפגוש את אביה רצה אליו כאשר מגיע למרכז. במפגש הראשון האב הביא מתנה. ל.ב.א אמרה שייקח את המתנה לבית כי אימא תזרוק לה את הדברים. האב משתף פעולה ונשמע להדרכת העו"ס וגם בעניין גבולות ושמירת הסדר בחדר. עם האם הקשר מועט מלבד שיחת היכרות. חשוב לציין שהיא מביאה את ל.ב.א כאשר היא נראית שמחה ומשתפת פעולה..... בתאריך 17/01/2016 התקיימה ועדת תכנון טיפול על מנת להפנות את ההורים למרכז נתיבים לגיל הרך.... בשלב זה זמני השהות עדיין בראשיתם, ואין עדיין מידע מעמיק. לאור המידע הקודם שהומצא לביהמ"ש הנכבד לא נראה כי נכון בשלב זה לבצע שינוי בזמני השהות. לציין, כי עם תחילת הטיפול בנתיבים להורות, שם יתקיימו מפגשים דיאדיים, יפגוש האב את בתו במרכז קשר פעם בשבוע בלבד וזאת בהתאם למשאבי מרכז הקשר."

33. חשוב להדגיש, כי המשפחה מוכרת היטב לרשויות הרווחה. ואין זו הפעם הראשונה שמוגש בעניינם תסקיר וגם אין זו הפעם הראשונה שהמבקשת טוענת לאליומות מצד המשיב (כלפי הקטינה). עו"ס לסדרי דין מונתה בתיק המשמורת לפני חודשים רבים ומלווה המשפחה. עו"ס זו מעולם לא ראתה לנכון לפנות לבית המשפט לפי הוראות חוק הנוער ולהפסיק הקשר בין האב לבין הקטינה.

34. שנית, ולגוף הטיפול של העו"ס לסדרי דין, יובהר כי התרשמותה המקצועית של העו"ס מהמשיב כהורה הייתה התרשמות חיובית. נרשם בתסקיר, כי ל.ב.א. שמחה לקראתו, מבקשת את קרבתו וביקשה לצאת עמו החוצה. המשיב משתף פעולה עם העו"ס וקשוב להדרכה מצידה. זאת ועוד, תואר בתסקיר שכאשר האם מביאה את ל.ב.א. למפגשים היא נראית שמחה ומשתפת פעולה. הדברים אינם מתיישבים עם הטיעון של האם, כי הקטינה אינה מעוניינת לגשת לאביה או לשהות עמו.

35. העו"ס לסדרי דין חשה, כי הקטינה משמשת כ"כר" שעליו מתנגחים ההורים, דבר המעמיס על רגשותיה של ל.ב.א..

36. כבר כעת יש לומר, כי התסקיר אינו מתיישב עם התיאור של המבקשת את ההתנהגות האלימה (לכאורה) של המשיב כלפי הקטינה. **לא עלתה מהתסקיר תמונה של אב מתעלל. לא התחוויר לגורמי הטיפול, כי מדובר בילדה מוכה, חשופה לאליומות או התעללות ו/או כזו הנמנעת מקשר עם האב.**

ז. עמדת האפוטרופא לדין בדיון מיום 24/01/2016:

37. כפי החלטתי כאמור לעיל, הוריתי על מינוי אפוטרופוס לדין לקטינה.

חשוב להביא רשמיה שלה ביחס לקשר של הקטינה עם הוריה, כפי שנמסר במהלך הדיון:

מהפגישה בבית האם: לקטינה יש קשר טוב עם האם, חיובי וחם הילדה מרגישה בטוחה בסביבתה. כאשר הקטינה **נשאלה לגבי מפגש עם האב, אמרה שכן, מחכה לכך.**

המפגש של הילדה עם האב:

"הילדה רצה לקראתו, חיבקה אותו. לא היה שום סימן של תחושה של איום או פחד או הרגשה של דחייה או הססנות. זו ילדה שרואים קשר טבעי, חם ואוהב גם מול האב. אינטראקציה מאוד חיובית.... האב סיפר לילדה סיפור והילדה התרפקה עליו וממש חיבקה אותו. **העמדה הברורה היא שאין תחושה או ראשית תחושה שהילדה מסתובבת באיום עם האב. הילדה שמחה לקראתו ונהנית להיות במחיצתו.**"

38. הנה כי כן, כעולה מדברי האפוסטרוף לדין, התרשמותה אינה מתיישבת עם תיאורי המבקשת את האב ואת אלימותו כלפיה.

ח. דו"ח החוקר שצורף לכתב התביעה:

39. דו"ח החוקר שצורף לבקשה ע"י המבקשת, מתייחס ל-2 דברים:

א. מעקב אחר המשיב בזמני הסדרי ראייה, על מנת לבדוק את הפעילות אותה מבצע המשיב עם הקטינה (המעקב בוצע בימים 27/01/2015 וביום 29/01/2015).

ב. בדיקת המחשב, לתקופה בה היה המשיב מתגורר בבית ואשר שימש את המשיב עוד טרם עזיבתו את הבית.

40. דו"ח החוקר נושא תאריך 04/03/2015, אך ממצאי החקירה הינם מהתאריכים כאמור לעיל. יצוין, כי לכאורה, המועד בו גובשו ע"י הצדדים הסכמות, וניתן פסק דין לעניין קשר ושהיית האב עם הקטינה (מועד פסק הדין היה 01/02/2015). העובדות או לפחות החששות ובוודאי ממצאי החוקר הפרטי כבר היו קיימים בליבה ובידה של האם כבר אז (זאת גם בהתחשב כי החוקר נשכר עוד טרם מועד זה (שעה שערך התצפיות כבר ביום 27/01/2015)), והחשש לגבי החומרים במחשב בטח ובטח התגבשו עוד קודם, וזאת נוכח העובדה כי החוקר נשכר גם בעבור שירות זה.

41. נוכח האמור, ברור כי האם בחרה לצרף דו"ח חוקר שאינו רלבנטי כלל לבקשה, לא מהזמן האחרון ואשר חרף העובדה שהיה בידה לא סירבה להסדרי קשר ושהייה של האב עם הקטינה כפי שנקבע בתיק המשמורת הקשור. כעת נעשה שימוש על ידי האם בדו"ח חוקר זה על מנת להטות את דעת בית המשפט ולגרום לו לסבור, כי האב מסכן את בתו הקטינה ללא הדגשה כפי שצריך היה לעשות, כי הדו"ח אינו רלבנטי כלל לטענות נשוא הבקשה לצו הגנה.

נוכח האמור, לא מצאתי כל רלוונטיות בדו"ח החוקר שצורף לכתב התביעה.

סיכום ביניים:

42. אילו היה מדובר בתובענה שמבוססת על עדויות הצדדים והתסקיר בלבד, הבקשה הייתה נדחית בשל ממצאי התסקיר, אך עדיין לא ניתן לומר, על יסוד ממצאי התסקיר, כי אכן מדובר בתובענת שווא ובתלונות סרק מכוונות של האם כלפי האב.

ט. הסדקים בגרסת האם הופכים לסתירות : מקרה "כוויית הסיגריה":

עמוד 10

43. לטענת המבקשת, האירוע האמור בו חזרה הקטינה לביתה וטענה כי האב כיבה עליה סיגריה, התרחש ביום 03/08/2015. עמדות הצדדים לטענה - סותרות:

44. לטענת האם, הכווייה אינה תקלה, אלא נגרמה בכוונת מכוון. בסעיף 4' יד' לתצהיר לבקשת צו ההגנה טענה האם כך:

"ביום 3/8/15 עת שבה הקטינה מביקור בבית אביה, טענה הקטינה כי אביה כיבה סיגריה על כף רגלה"

45. ובדיון שבה על טענות אלו:

"יש תמונות שצורפו איך חזרה הילדה מביקור אצל האב בחודש אוגוסט, מציגה כוונת סיגריה".

46. כך גם באת כוחה של האם טענה בלהט, וביקשה לשכנע את בית המשפט כי האב כיבה במכוון סיגריה בוערת על כף רגלה של בתו תוך הסתמכות על הסימן הסימטרי לכאורה של הכווייה. כך היו דבריה:

"... **ב"כ המבקשות:** בתמונות רואים את הכווייה כאילו חפרו אותה פנימה ולא הזיזו את הרגל מהסיגריה אינסטינקטיבית. " (עמ' 5 שורה 23 לפרוטוקול הדיון במעמד הצדדים מיום 15/12/15).

47. מנגד טען האב, כי בסך הכל מדובר "בתאונה" בגדרה דרכה בתו על סיגריה בפארק המשחקים עת התהלכה יחפה. כך היו דבריו:

"כשאני הייתי עם הילדה בגן משחקים הילדה רצתה לעשות פיפי. היא הלכה לצד וכנראה היתה סיגריה שדולקת על הרצפה והיא נכוותה".

48. והנה, עיון בחוות דעת בודק הפולגרף מעלה, כי האם נסוגה לחלוטין מטיעון זה שלה ושל באת כוחה כאילו מדובר בכווייה מכוונת ולמעשה שינתה גרסתה **והודתה בפני בודק הפולגרף**, כי כלל אינה מאשימה את האב בביצוע הכווייה אלא רק על כך שלא הודיע לה על כך. אלה היו דברי האם בפני בודק הפולגרף:

"גרסת הנבדקת:

...לגבי הכווייה של הסיגריה, הנבדקת מוסרת כי ביום המדובר, הגרוש שלה כ.ב.א. החזיר את בתם מוקדם מהרגיל וכשהסבא שאל אותה מה קרה, הילדה סיפרה לו שכשהייתה עם אביה היא הלכה יחפה ודרכה על סיגריה. לדברי הנבדקת - כששמעה את הדברים היא התקשרה לאב ושאלה אותו מדוע הילדה הלכה יחפה. הנבדקת מוסרת כי לא האשימה את כ.ב.א. בכך שכיבה סיגריה על רגלה של בתם המשותפת וכי אינה מאשימה

אותו בכך"

49. אין כל ספק, כי האם לא זו בלבד "שלא דייקה" בכל הנוגע לטענות בדבר הכוונה ברגלה של הקטינה אלא הלכה למעשה לא מסרה עדות אמת בפני בית המשפט. לאור דבריה בפני בודק הפוליגרף (מהם לא חזרה מעולם), הרי כלל לא היה צורך בעריכת בדיקת פוליגרף בשאלה זו של כוונת הסיגריה וניתן לקבוע לפיכך ברמת וודאות קרובה לזו הנהוגה בפלילים, כי האב לא כיבה סיגריה בוערת על כף רגלה של בתם של הצדדים אלא הדבר נגרם במקרה כאשר הקטינה שהלכה יחפה בפארק משחקים דרכה על סיגריה. לא פלא, כי לאור גרסת האם בהקשר זה, כלל לא היה צריך לשאול אותה שאלה זו בבדיקת הפוליגרף.

י. היעדר הסבר לשיהוי בדבר הטענה להכאה במקל

50. אחת מטענותיה העיקריות של המבקשת, כאן, הינו בדבר הכאתה של הקטינה ע"י אביה באמצעות מקל. גם בטענה זו דעות הצדדים נוגדות.

כן מצאתי לציין, כי האירוע הנטען התרחש ביום 18/11/2015, וגם במקרה זה בחרה המבקשת שלא לפנות אז לבית המשפט. לא נמסר הסבר לשיהוי בהגשת התלונה בגין "הכאה באמצעות מקל" של הקטינה על ידי האב והרי מדובר באירוע חמור לכל הדעות, ככל שהתרחש.

51. מעדות המבקשת עולה, כי כמובן לא הייתה עדה לכך שהמשיב הרביץ לקטינה אלא המדובר בדברים שהקטינה סיפרה לה לאחר מכן.

52. עוד בעניין זה, המבקשת בכתב התביעה מציינת כי לבקשת המשטרה הקליטה את הקטינה, כשהיא מספרת אודות האירוע. תמליל השיחה צורף כ"נספח ו" לכתב התביעה.

מעיון בתמלול עולה כי התמלול התמקד בחלק מאוד דווקני בשיחה, לא ידוע מה היה קודם לתחילת התמלול, וגם במהלך התמלול הקצר שצורף כשנשאלה הקטינה בפעם הראשונה האם היא רוצה ללכת לאבא, ענתה הקטינה "כן".

ולאחר שהמבקשת ממשיכה בשאלות, אומרת הקטינה: "לא, הוא, הוא, שוב יגיד לי את זה".

וכשנשאלת ע"י האם, מה הוא יגיד לך, משיבה הקטינה: "שאני, שהוא ירביץ לי".

בנוסף לאמור, בבואי לייחס, את המשקל הראוי לתמלול, הנני לוקח בחשבון מס' דברים נוספים: את השיחה יזמה המבקשת (לטענתה בהתאם לדרישת המשטרה), גילה הצעיר והרך של הקטינה (כמעט בת 4 שנים בעת הגשת הבקשה), שיכול להיות נתון להכוונה בקלות יתרה והיעדר תיעוד לתאריך התמלול.

53. מכל האמור לעיל, לא מצאתי שיש בתמלול שצורף כדי להוסיף או להוריד, בהכרעה בין הצדדים בכל הנודע לעמדותיהם הקוטביות.

יא. דין בממצאי בדיקת פוליוגרף:

54. כאמור, לא מצאתי להסתפק בעדויות שהובאו לעיל כדי לבסס את ההכרעה. בייחוד נכונים הדברים ביחס לטענת תקיפת הקטינה על ידי המשיב ו/או הכאתה על ידו.

55. מקום שההאשמות של האם כלפי האב הן כה חמורות ומייחסות לו פגיעה אלימה בבתו הקטינה, סברתי כי יהא זה נכון להיעזר בכלים ראייתיים נוספים למען ההכרעה, שכן מדובר בהאשמות חמורות וקשות ביותר שלא ניתן לעבור עליהן לסדר היום אם הן נכונות מחד גיסא וכך לא ניתן לשקוט אם מדובר בתלונת שווא מאידך גיסא. זאת ועוד וכאמור במהלך פסק דיני זה, בתביעות לצווי הגנה בטענות של אלימות הורים כלפי ילדים, נדרשות ראיות נוספות שסייעו לבית המשפט להגיע לחקר האמת המשפטית והעובדתית ולהכרעה שיפוטית מבוססת מבחינה ראייתית וגם מצפונית.

56. שני הצדדים הביעו הסכמה לביצוע בדיקת פוליוגרף לאשרור או הפרכת טענותיהם, המשיב הביע הסכמתו עוד במהלך הדיון, והמבקשת הביעה הסכמתה בהודעה לתיק יום לאחר הדיון. אף אחד מהצדדים לא טען כי יש מגבלה המונעת מבעדו להיבדק בבדיקת פוליוגרף.

57. על יסוד הסכמות הצדדים ניתנה החלטה המפנה הצדדים לביצוע בדיקת פוליוגרף במכון "רון ביהם חקירות". במסגרת ההחלטה ניתנו הנחיות ברורות באשר לאופן ביצוע הבדיקה, בקרת איכותה, ואופן מסירת הדו"ח לבית המשפט לרבות יתר מסמכי הבדיקה.

58. ביום 30/12/2015 הונח בפניי דו"ח ובו ממצאי בדיקות הפוליוגרף שנערכו לצדדים.

59. מדו"ח הבדיקה עולים הממצאים הבאים:

א. המבקשת **דוברת שקר** בתשובותיה לשאלות הרלוונטיות שבבדיקה.

ב. המשיב **דובר אמת** בתשובותיו לשאלות הרלוונטיות של הבדיקה.

60. כפי החלטתי מיום 16/12/2015 סעיף 9, הוריתי למומחה לצרף דו"ח בקרת איכות של בודק פוליוגרף

נוסף שלא היה נוכח בבדיקה, אשר יבחן את ממצאי הבדיקה.

61. בהתאם, ביום 11/01/2016 הוגשה חו"ד של אבטליון ש.א. בע"מ:

עפ"י הפיענוח:

"1. אצל הנבדק כ.ב.א אין סימנים אופייניים לאי אמירת אמת.

2. אצל הנבדקת ג.מ.י. סימנים ברורים אופייניים לאי אמירת אמת.

סיכום:

על בסיס פענוח המדפסים המצ"ב אני בדיעה כי:

1. הנבדק כ.ב.א. דובר אמת.

2. הנבדקת ג.מ.י. דוברת שקר".

62. לאחר קבלת חו"ד וטרם הדין שהתקיים במעמד הצדדים (24/01/2016), הגישה המבקשת, **מבלי שקיבלה את אישורו של ביהמ"ש חו"ד פרטית מטעמה** המבקשת להסביר כי לא הייתה כשירה לעמוד לבדיקת פוליוגרף.

63. יוער, אין בעל דין רשאי להגיש חו"ד מטעמו, בטרם פנה או ביקש את ביהמ"ש לעשות זאת.

(תקנה 258(יב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 וסעיף 8(ג) לחוק בית המשפט

לענייני משפחה התשנ"ה - 1995), אלא שהאם ככל הנראה לא ידעה את נפשה לאור ממצאי הבדיקה והחליטה להחמיק לתיק בית המשפט חוות דעת מטעמה, ללא קבלה וללא בקשה של היתר שיפוטי לעשות כן. כידוע, בעל דין בבית משפט לענייני משפחה, אינו רשאי לפעול לפי תקנה 129 לתסד"א ולהגיש חו"ד מומחה מטעמו בעניין שאינו עניין שברפואה עפ"י השיטה המפורטת שם, אלא אם כן פנה לבית המשפט ביקש ממנו לבחון את האפשרות למנות מומחה מטעמו. נעתר בית המשפט לפנייה זו ומינה מומחה מטעמו, לא יאה רשאי בעל הדין להביא חו"ד מומחה נוסף מטעמו אלא באישור בית המשפט. דחה בית המשפט את הפנייה, נסללת הדרך לפני בעל הדין לפעול להגשת חו"ד משלו עפ"י השיטה המפורטת בפרק י"א לתקסד"א.

(ראה גם ש. שוחט, **סדר הדין בבית המשפט לענייני משפחה**, הוצאת מחשבות תש"ע-2009).

64. בעניינו, ביהמ"ש מינה מומחה לביצוע בדיקות פוליוגרף, על יסוד הסכמת הצדדים וללא שאף אחד מהם טען טענה כלשהי בדבר מצב בריאותי לקוי או כזה שעלול להשפיע על ביצוע בדיקת הפוליוגרף. במצב דברים זה, המבקשת לא יכלה להגיש חוות דעת מטעמה בעניין בדיקת הפוליוגרף וגם לא בעניין

כשירותה לעמוד בפני בדיקה שכזו.

65. זאת ועוד, כפי שציינתי בהחלטתי מיום 24/01/2016, חוות הדעת שהוגשה מטעם האם נערכה ע"י מר אלון לאופר וזאת בניגוד לכל דין ודרך מקובלת: חוות הדעת לא נערכה עפ"י פקודת הראיות ולא נערכה בידי "מומחה" הואיל ומי שערך אותה כלל אינו רופא וודאי לא רופא מומחה. זאת ועוד, גם לגופה מדובר בחוות דעת "מוזמנת" שממצאיה ומסקנותיה אינם נתמכים בראיות. "חוות הדעת" ביקשה להסביר כי בשל בעיות לחץ דם של האם, היא לא הייתה כשירה לבצע הבדיקה. אלא שלא הוצגה בפני "המומחה" מטעם האם כל אינדיקציה לכך שהאם סובלת כיום או בסמוך למועד עריכת הבדיקה מיתר לחץ דם. נהפוך הוא. הא ראייה: באישור הרפואי מיום 14/01/2016 עליו מסתמך "המומחה" נרשם, כי המבקשת טופלה **בעבר** ע"י כדורים, טרם הירידה במשקל, **וכיום** לחץ הדם מאוזן ע"י אורח חיים בריא, מכאן שלא ברור כיצד ה"מומחה" מטעם המבקשת קבע את ממצאיו והם עומדים בסתירה לראיות שלכאורה חוות דעתו מבוססת עליהן.

66. גם בכל יתר טענות האם, כי סובלת מהזעת יתר ו/או מרעידות בידיה כאשר היא מרימה אותן אין כדי לפגום בכשירותה לעבור בדיקת פוליוגרף. ראשית, המבקשת הופיעה בפני ביהמ"ש בדיונים שהתקיימו הן המעמד אחד והן במעמד הצדדים. ביהמ"ש לא התרשם כי המבקשת רועדת או סובלת מבעיה רפואית כלשהי. שנית, בדיקת הפוליוגרף מתבצעת כאשר הנבדק ישוב על כסאו ללא צורך בהרמת ידיים.

67. למעלה מן הצורך, וחרף העובדה שלא התבקש אישור לצירוף חוות הדעת של המומחה מטעם האם, הוריתי להעבירה למומחה אותו מיניתי (ביהם רונן) לקבלת עמדתו לאמור. תגובת המומחה הוגשה ביום 27/01/2015, לפיה, המבקשת הודיעה למומחה על מגבלות בריאותיות בגב, על לחץ דם ממנו סבלה בעבר טרם הורידה ממשקלה, אך גם לשיטתה בפניו, **כיום לדבריה לחץ הדם הינו תקין**. עוד דיווחה המבקשת על הזעה בידיים וברגליים. הבודק ציין הדברים בכרטסת הפרטים הבריאותיים. בסיכום כתב המומחה:

"הנבדקת לא דיווחה לי בשום שלב של הבדיקה על מגבלה רפואית כלשהי הפוגמת בכשירותה לביצוע בדיקת הפוליוגרף. כמו כן לא הבחנתי בשום שלב של הבדיקה שלה ברעידות כלשהן או בתופעה פיזיולוגית אחרת אצלה הפוגמת במהימנות הבדיקה, איכות תרשימי הבדיקה הנה גבוהה ולא נראה שיבוש כלשהו ברישום התגובות הפיסיולוגיות במהלכה".

68. דברי המומחה מדברים בעד עצמם וכך גם תרשימי בדיקת הפוליוגרף. גם אם הייתה האם סובלת מבעיות בריאותיות כאלה ואחרות אין הדבר פוסל אותה מלבצע בדיקת פוליוגרף והרי אין בידה כל אישור רפואי שכזה. זאת ועוד, בעיות פיזיולוגיות כאלה ואחרות יכולות להיות מנת חלקם של רבים מנבדקי הפוליוגרף, אך רק בעיות שעלולות להשפיע על רישום ותיעוד ממצאי הבדיקה הגרפיים המתקבלים ממכשיר הפוליוגרף, הן כאלה שצריכות להילקח בחשבון. בנסיבות המקרה בעיותיה הבריאותיות של

האם הן נחלת העבר (לחץ דם) או חסרות רלבנטיות לממצאי הבדיקה (סוגיית הרעידות או הזעת יתר).

69. אלא שגם לאחר שהמומחה הגיש עמדתו, בחרה האם לשוב ולתקוף ממצאי הבדיקה ולהגיש תגובה והודעה מבלי שהתבקשה לעשות כן והדבר שב ומלמד על היעדר אפשרות מטעמה להשלים עם כל ממצא או קביעה המתקבלת בניגוד לעמדתה (ראה בהקשר זה גם הליך קשור שנערך לאחר צו ההגנה הנוכחי, בו עתרה המבקשת לצו הגנה כנגד בת זוגו של האב וגם שם נדחתה עמדתה). אציין עוד בהקשר זה, כי גם אם היה ממש בטענות האם לעניין בדיקתה שלה הרי אין ולא הועלתה כל טענה לעניין ממצאי בדיקת האב המראות כי הוא דובר אמת ביחס לכל השאלות שנשאל (לא הכה את בתו במקל, לא כיבה עליה סיגריה בוערת, לא ראה את זוגתו מכה הקטינה וכן שמע הקטינה חוששת לשוב לבית אמה(!). בודק הפוליגרף לא זומן להיחקר על ידי האם, לא נשלחו אליו שאלות הבהרה ואף לא הועלתה כל טענה לעניין מקצועיות הבדיקה.

70. מכל מקום, העובדה שבית המשפט מאשר הסכמת הצדדים לפנות לבדיקת פוליגרף על מנת להכריע בסוגייה עובדתית, אינה פוטרת את בית המשפט מחובת הפיקוח על אופן ביצוע של הבדיקה. קל וחומר, שעה שמדובר בעניין הרה גורל עבור הצדדים מחד גיסא והנוגע לשאלה העומדת בלב ההליך השיפוטי (קביעת מהימנות) מאידך גיסא. ההכרעה השיפוטית מתחת ידו של השופט היא יוצאת, לא מתחת ידו של המומחה המקצועי ובית המשפט אינו משמש "חותמת גומי" לעמדת המומחה המקצועי, אין הוא רואה בה עובדה מוגמרת אלא המלצה אשר ככלל יש ליתן לה משקל רב ביותר, אך לא מכריע (ראה בהקשר אחר: בע"מ 27/06 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] (1/5/06), פסקה 15).

71. מטעם זה יזם בית המשפט בהחלטה מיום 25/01/2016 פנייה למומחה, שיחווה דעתו על טענות המבקשת ומטעם זה ראיתי לנכון לפרט התייחסותי לטענות המבקשת כלפי בדיקת הפוליגרף. מטעם זה בחנתי בעצמי גם את תרשימי בדיקת הפוליגרף ומצאתי כי תגובותיה הפיזיולוגיות של האם בשאלות הרלבנטיות עוצמתיות יותר משאלות הבקרה (דבר המלמד "על אמירת שקר מבחינה פוליגרפית").

72. במקרה הנוכחי וכדרכי בהקשרים אלו, לא הסתפקתי בחוות דעת המומחה אלא גם בחוות דעת בודק "עיוור" שהיא בגדר בקרת איכות לתהליך בדיקת הפוליגרף שמבצע המומחה. המדובר באינדיקטור נוסף המלמד על כשרות הבדיקה ותקינותה ומחזק המשקל שיש ליתן לה לאור ממצאיו. המומחה ציין עוד, כי תרשימי הבדיקה נבדקו גם ע"י מומחה נוסף (כאמור לעיל) אשר אף הוא חיווה עליהם דעתו.

73. לפיכך, לאחר שבחנתי היטב את שיטת עבודת המומחה, את תוצאות הבדיקה שהוגשו לתיק בית המשפט (לרבות את התשובה לבקשת ההבהרה בנוגע לבעיות או מגבלות בריאותיות של המבקשת), את דו"ח הבודק הנוסף אשר תרשימי הבדיקה נבדקו גם על ידו, את השאלות שנשאלו הצדדים ואת הדו"ח המסכם, באתי לכלל דעה, כי ראוי ליתן אמון בממצאי בדיקת הפוליגרף.

יב. דחיית הבקשה ודין בסוגיית ההוצאות והפיצוי

74. ראינו כיצד, טענות המבקשת כי המשיב נהג באלימות פיסית כלפי בתו הקטינה בת ה-4 הנן טענות חמורות, אשר אין די בראיות 'רגילות' או במבחן של מאזן הסתברויות, כדי לצלוח בקשת לצו הגנה מכוחו, בוודאי מקום בו אין כל ראיה ישירה ו/או אובייקטיבית המחזקת ומבססת טענות האם.
75. הבהרנו כיצד לא נוכל להסתפק בתסקיר ובעדויות רק כדי לדחות הבקשה ונחוץ לבית המשפט להגיע לחקר האמת העובדתית ולו בקירוב. לשם כך נעשה שימוש בבדיקת הפוליגרף וזו העלתה כי האם דוברת שקר והאב דובר אמת, לרבות בשאלה האם המבקשת הנחתה את הקטינה להעליל על האב עלילות שלא היו בפועל.
76. דנו בחובת הפיקוח של בית המשפט על עבודת המומחה, בודק הפוליגרף, ובחנו את טיב ומעמד חוות דעת בודק הפוליגרף ללא שמצאנו בה כל רבב.
77. ראינו כיצד השימוש בטענת אלימות של המשיב כלפי בתו הקטינה חוזר על עצמו בהליכים השונים שבפני בית המשפט ובפני העו"ס לסדרי דין במהלך השנה האחרונה (לרבות בהליך נוסף שנערך בעוד תיק זה תלוי ועומד וממתין להכרעה) וכי חרף העלאת טענות חמורות אלו, ראו גורמי המקצוע לנכון שלא להרחיק בין האב לבתו הקטינה (בשלב הראשון הועברו המגשים למרכז קשר) וכל דיווחיהם אינם מתיישבים עם טענות האם כי הקטינה אינה רוצה לפגוש באביה.
78. ברור איפוא כי בסיכומי של דבר לא זו בלבד שדין הבקשה להידחות, אלא יש ליתן הדעת לשאלת ההוצאות והפיצוי הנאות למשיב שנפגע מהבקשה.
79. על כך יש להוסיף, כי הבקשה דנן הוגשה במקביל לתביעה שהגישה האם לשינוי הסדרי השהות של הקטינה עם אביה (תמ"ש 14123-12-15) בה עתרה להפסיק שהיית הקטינה עם אביה במתכונת הנהוגה כיום ולהורות על מפגשים רק במרכז קשר תחת פיקוח. הרושם החד משמעי המתקבל הוא כי האם בחרה לעלות על "מסלול מהיר" בדמותו של הליך לפי החוק למניעת אלימות במשפחה לצורך השגת יתרונות במישור הסדרי הראיה של האב עם הקטין, מסלול עוקף התובענה שהגישה לפני כחודשיים כאשר נראה "בשטח" שהיא מנסה לעשות כל שלא ידה למנוע הרחבת המפגשים של הקטינה עם האב גם כאשר אין החלטה שיפוטית המצדיקה זאת. מסקנתי הינה אפוא כי האם בקשה לעשות שימוש בחוק למניעת אלימות במשפחה לצורך השגת יתרונות בלתי הוגנים בעניינים שאינם קשורים כלל ועיקר לחוק, למטרה לשמה נחקק ולאינטרסים עליהם הוא בא להגן.
80. אם כך עסקינן באם שלא אמרה אמת (ראה הודאתה המפורשת בפני בודק הפוליגרף בעניין כוויית הסיגריה והשווה לבקשתה שחתומה ומאומתת בתצהיר! וכן ראה יתר המבואר בפסק הדין) וזאת בשל

לפגוע בקשר של האב עם בתו הקטינה. איני מוציא מכלל אפשרות כי האם אכן מאמינה שהאב מסוכן לקטינה או פוגע בה, אך אין די באמונתה הסובייקטיבית ובוודאי שכך מקום שהיא ממציאה או מקצינה אירועים כדי להשחיר את הורותו ויחסו אל הקטינה.

81. סעיף 11 לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991, דן ומסדיר פסיקת הוצאות ופיצויים בפניית סרק:

"דחה בית משפט הבקשה למתן צו הגנה וקבע כי היא קנטרנית, רשאי הוא להטיל על מי שביקש צו הגנה את אלה או חלק מהם:

(1) הוצאות לטובת המדינה ולצד שנפגע, בשיעור שיימצא לנכון.

(2) פיצוי נאות למי שנפגע מהגשת הבקשה".

82. המחוקק רואה איפוא בחומרה רבה את הניסיון לנצל את ההליך של צו הגנה לצורך אשר כלל אינו קשור למטרות החוק, ומסמך את ביהמ"ש שלא לעבור על כך לסדר היום, שכן מתן צו הגנה הינו אמצעי דרסטי וחרף ויש להתריע מתדיינים בל ישתמשו בכלי זה שלא לצורך. שכן, המחוקק לא הגדיר את גובה הפיצוי והותיר את שיקול הדעת לבית המשפט וזאת על מנת להרחיק את השקר מהיכלי המשפט. יפים לכאן דבריו של כב' השופט דרורי ב-ת"א (י-ם מחוזי) 3248/01 **פלוני נ' אלמוני**:

"יש לזכור כי צו הגנה, על פי חוק למניעת אלימות במשפחה, הוא אמצעי דרסטי וחרף, המאפשר- במקרים רבים - מתן צו במעמד צד אחד, המשנה בבת אחת את אורח חייו ושלוותו של המשיב. כידוע, בתי משפט לענייני משפחה, נותנים משקל רב לבקשות למתן צו הגנה. מבחינה פרקטית, השופטים בבתי משפט אלה, על אף העומס הרב המוטל עליהם, מפסיקים דיונים, אפילו באמצע הוכחות ושמיעת עדים, ושומעים את המבקש לקבל צו הגנה, ביום בומגיש הוא את בקשתו, וזאת כדי למנוע כל חשש של פגיעה פיזית ושל אלימות כלפי בני משפחה. לא רק המערכת המשפטית מופעלת במהירות, כאשר מוגשות בקשות לצו הגנה, אלא גם המערכות הנלוות... מן הראוי, כי עורכי דין ומתדיינים בבתי המשפט למשפחה לא יעשו שימוש מופרז וכמעט כלאחר יד בבקשות למתן צו הגנה, שכן יש חשש שריבוי בקשות חסרות בסיס יביא לכך, כמאמר סיפור העם הידוע, כי כאשר יקרא הרועה "זאב זאב" לא יאמינו לו, לאור לקחי העבר".

83. אם כך לגבי צווי הגנה בין בני זוג, קל וחומר כאשר מדובר בבקשה המשחירה אב בטענות, כי הוא מסכן את בתו הקטינה ומתעלל בה פיסית. קיים רושם שיפוטי, כי נעשה לאחרונה שימוש "סיטונאי" בתלונות שווא ובבקשות צווי הגנה תוך שימוש בטיעונים של אלימות הורים (בעיקר אבות) כלפי ילדים (בעיקר

בגיל הרך) והדבר מעלה תהיה האם התמודדות המערכת השיפוטית באמצעות הכלים הנתונים לה (פסיקת הוצאות ופיצוי) הינה מספקת (ראה בהקשר זה מאמרו של דר' יואב מאז"ה **תלונות שווא בגין עבירות מין ואלימות במשפחה** (קהלת, 2016) והצעותיו לפתרונות נוספים כגון פרסום שם המתלונן ברבים).

84. הנטייה לפנות להליך במסגרת החוק למניעת אלימות במשפחה בלא עילה ובלא הצדקה בעת ובעונה אחת תוך **שימוש בטענות כוזבות**, כאשר מתנהלים הליכים בעניין הסדרי השהייה של הקטינה במקביל, נטייה פסולה היא, שעל בתי המשפט להתמודד עמה, להוקיע אותה ולהתריע מפניה הן באמצעות פיצוי כספי, הן באמצעות פסיקת הוצאות וייתכן שגם באמצעות חקירה משטרתית.

85. כאמור במקרה דנן נטענו כנגד המשיב טענות הפוגעות בשמו הטוב וכן האשמות קשות אשר ייחסו לו בין היתר, פגיעה פיסית בבתו הקטינה, בעיות נפשיות קשות, כוונה של הקטינה, הכאתה במקל ועוד כהנה וכהנה. במקביל להליך זה מתקיימת גם חקירה במשטרה בשל תלונה זהה שהגישה האם כנגד האב. ניידות משטרה וחקירות פליליות הפכו לחזון נפרץ בקשר שבין ההורים הגם שהתגרשו. האב משלם מחיר יקר על רצונו והתמדתו לממש הורותו כלפי הקטינה והאם אינה מוכנה לאפשר לו זאת.

86. מעבר לעובדה שהמשיב נדרש לייצוג משפטי, להתייצב לדיונים, לעבור בדיקת פוליוגרף ולהוכיח כי מדובר בעלילה שנרקמה כנגדו, הרי עוגמת נפש לא פחותה נגרמה גם מהעובדה שהקשר שלו עם בתו הקטינה נפגע שעה שבעקבות החשד נשוא הבקשה, ועד להחלטתי מיום 24/01/2016 הועברו הביקורים למרכז הקשר תחת פיקוח.

87. בהחלטתי מיום 22/12/2015 הוריתי:

"בשלב זה, יישאו הצדדים בחלקים שווים בעלות בדיקת הפוליוגרף (כל צד משלם בגין חלקו בבדיקה). במסגרת פסק הדין והשתת הוצאות משפט, וככל שתתקבלנה תוצאות חד-משמעיות בבדיקות הפוליוגרף ובשים לב לתוצאת ההליך, יישקל חיוב חיוב הצד שיימצא דובר שקר בתשלום מלוא הוצאות ועלויות הבדיקות של שני הצדדים".

88. נסיבות מקרה זה מצדיקות באופן מובהק עשיית שימוש בסמכות בית המשפט לפי סעיף 11 לחוק למניעת אלימות במשפחה תוך שיגור מסר בהיר וברור לאם ולבעלי דין המנצלים הליך זה למטרות זרות לו ו/או נוהגים בחוסר תם לב כשהאמת אינה נר לרגלם.

89. לאור כל המקובץ, אני קובע כדלהלן:

89.1. **החלטתי מיום 24/01/2016 בעניין הסדרי הקשר והמפגשים של האב עם הקטינה תעמוד על כנה עד החלטה אחרת בתובענה העיקרית (תמ"ש 14123-12-15) המתבררת בפני כבוד השופט גורביץ'.**

89.2. אני דוחה את כל טענות המבקשת בבקשת צו ההגנה, לפיהן המשיב הכה את הבת המשותפת או גרם לה לכוויות במכוון.

89.3. אני מחייב את המבקשת לשלם למשיב פיצוי כספי בסך 15,000 ₪ והוצאות משפט בסך 5,000 ₪ נוספים. התשלום ישולם בעשרה תשלומים שווים עוקבים ורצופים.

89.4. ככל שתוגש על ידי האב תלונה בגין הצהרתה הכוזבת של האם בעניין הכוויה, ראוי כי תתקיים חקירה כהלכתה.

89.5. המזכירות תסגור את התיק ותעביר פסק הדין לצדדים, למומחה ולעו"ס לסדרי דין בעיריית ***.

ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים של הצדדים.

ניתן היום יום חמישי ט"ז אדר א תשע"ו, 25 בפברואר, 2016, בהיעדר הצדדים.

השופט אסף זגורי סגן הנשיא לענייני משפחה